

Nr 126.

Av herr **Karlsson, Oscar Gottfrid**, och friherre **Lagerfelt**, om *viss retroaktiv tillämpning av beslut rörande Linköpings stads placering i dyrortshänseende.*

I motion nr 26 i första kammaren och i motion nr 6 i andra kammaren vid förra årets riksdag hemställdes att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att till de statstjänstemän, som under tiden 1 april 1931—30 juni 1933 varit placerade i Linköpings stad och på vilka socialstyrelsens dyrortsgruppering är tillämplig, utbetala skillnaden i lön och dyrtidstillägg mellan D- och E-ort.

Såsom skäl för nämnda hemställan anfördes bland annat, att den utredning, som legat till grund för Linköpings stads upptagande i ortsgrupp D genom kungörelse den 16 april 1931, varit bristfällig och vilat på oriktiga uppgifter. Detta förhållande föranledde underdåniga besvär hos Kungl. Maj:t, vilka biföllos, och genom kungörelse den 2 juni 1933 (S. F. S. 353/1933) förordnades att Linköpings stad fr. o. m. den 1 juli 1933 skulle hänföras till ortsgrupp E. I ovan nämnda motioner till 1934 års riksdag framhölls att då under avsevärd tid — från den 1 april 1931 till den 30 juni 1933 — berörda statstjänstemän genom Linköpings placering i en för låg ortsgrupp åsamkats löneförluster, det icke vore mer än rättvist och skäligt att de erhöles kompensation för den skillnad i avlöningsförmåner, som detta medfört. Detta alldenstund befattningshavare icke kunna anses behöva lida förlust i lönehänseende på grund av förhållanden över vilka de icke alls kunna råda.

Statsutskottet avstyrkte emellertid bifall till motionerna och riksdagen beslöt i enlighet därmed. Utskottets majoritet anförde, att riksdagen *icke enbart på enskilda motionärers yrkande och utan att frågan vederbörligen prövats i administrativ ordning* borde lämna ett dylikt bemyndigande.

Sedan dess har frågan kommit i ett annat läge. I en till Kungl. Maj:t ställd och till finansdepartementet den 16 maj 1934 ingiven skrivelse hemställde nämligen ledamöterna av riksdagen Gottfrid Karlsson och C. Gösta Jacobsson, att Kungl. Maj:t måtte förordna att skillnaden i lön och dyrtidstillägg mellan D- och E-ort skulle utbetalas till de statstjänstemän, som under tiden 1 april 1931—den 30 juni 1933 varit placerade i Linköpings stad, och på vilka ovannämnda ortsgruppering vore tillämplig. I beslut av den 26 oktober 1934 fann Kungl. Maj:t framställningen icke böra föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd. I ärendet hade avgivits infordrade

utlåtanden av socialstyrelsen och av statskontoret, vilka förklarade sig icke funnit anledning avstyrka bifall till framställningen. (Bilaga.)

Emedan tvenne liknande framställningar från befattningshavare i Malmslätt i en liknande fråga tidigare avslagits av Kungl. Maj:t och tvis-tigheten av Kungl. Maj:ts befogenhet härutinnan jämväl synes ha avhållit Kungl. Maj:t från att giva beslutet av år 1933 angående Linköpings stads uppflyttning i ortsklass retroaktiv verkan, har Kungl. Maj:t tydligen i konsekvens härmed ansett sig av formella skäl förhindrad bifalla ovan nämnda ansökan i fråga om befattningshavare i Linköping. Genom enskild motion har emellertid Malmslättsfallet bringats under riksdagens prövning och *bemyndigade* riksdagen Kungl. Maj:t i skrivelse nr 295/1930, att till de statstjänstemän, som under tiden 1 oktober 1925—30 september 1928 varit stationerade vid Malmslätt station, då fr. o. m. den 1 oktober 1928 stationen genom Kungl. Maj:ts kungörelse den 6 september 1928 uppflyttades i ortsgrupp C, utbetala skillnaden i lön och dyrtidstillägg mellan B- och C-ort.

Ett likande tillvägagångssätt synes oss böra komma till användning även i fråga om detta ärende och då frågan numera prövats i administrativ ordning kvarstå sålunda icke längre de skäl, som lägo till grund för riksdagens beslut förra året.

Beträffande de farhågor, som uttalades vid behandlingen vid 1934 års riksdag om de konsekvenser, vilka skulle bli följden av ett bifall till framställningen, må blott erinras om, att riksdagen 1930 genom sin ovan omtalade skrivelse angående retroaktivt tillägg för tjänstemän i Malmslätt redan intagit en principiell ståndpunkt, vilken enligt vår mening icke bör frånträdas.

Under hänvisning till det ovan anförda hemställes sålunda,

att riksdagen måtte bemyndiga Kungl. Maj:t att till de statstjänstemän, som under tiden 1 april 1931—30 juni 1933 varit placerade i Linköpings stad och på vilka kungl. socialstyrelsens dyrortsgruppering är tillämplig, utbetala skillnaden i lön och dyrortstillägg mellan D- och E-ort.

Stockholm den 23 januari 1935.

Oscar Gottfrid Karlsson.

Israel Lagerfelt.

Avskrift.

Bilaga.

Utlåtande av statskontoret angående viss retroaktiv tillämpning av beslut rörande Linköpings stads placering i dyrortshänseende.

I sitt över förevarande framställning avgivna utlåtande har socialstyrelsen framhållit, att, då Kungl. Maj:ts beslut att från och med den 1 juli 1933 uppflytta Linköpings stad från ortsgrupp D till grupp E icke motiverats med några efter 1931 inträdda förändringar i fråga om levnadskostnaderna inom staden, utan grundats på hänsynstagande till vissa omständigheter, vilka torde hava gjort sig gällande redan vid tidpunkter för fastställande av den nuvarande dyrortsgrupperingen, styrelsen ur de synpunkter, styrelsen vid dyrortsgrupperingarna hade att företräda, icke funnit anledning avstyrka bifall till den gjorda framställningen om retroaktiv tillämpning för Linköpings del av placeringen i grupp E.

Med hänsyn härtill och till 1930 års riksdags i skrivelse nr 295 omfördä beslut i anledning av väckt motion om viss lönefyllnad till vissa statstjänstemän i Malmsläatts stationssamhälle vill statskontoret icke motätta sig bifall till den gjorda hemställan.

Stockholm den 9 juli 1934.

Underdånigst

C. Fr. Nissen.

Nils A. Odén.

/ *Sture Dyberg.*

Utlåtande av socialstyrelsen.

Enär Kungl. Maj:ts beslut att från och med den 1 juli 1933 uppflytta Linköpings stad från ortsgrupp D till grupp E icke motiveras med några efter 1931 inträdda förändringar i fråga om levnadskostnaderna inom staden, utan grundats på hänsynstagande till vissa omständigheter, vilka torde hava gjort sig gällande redan vid tidpunkten för fastställande av den nuvarande dyrortsgrupperingen, finner styrelsen ur de synpunkter styrelsen vid dyrortsgrupperingarna har att företräda icke anledning avstyrka bifall till den nu gjorda framställningen om retroaktiv tillämpning för Linköpings del av placeringen i grupp E.

Stockholm den 18 september 1934.

Underdånigst

Gunnar Huss.

Alrik Jacobi.

